

Briuselis, 2022 09 19
COM(2022) 470 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**40-oji metinė Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES veiklos
antidempingo, antisubsidinių ir apsaugos priemonių srityje ir dėl 2021 m. trečiųjų šalių
Europos Sąjungai taikytų prekybos apsaugos priemonių**

{SWD(2022) 294 final}

SANTRAUKA

Tai 40-oji ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai, apimanti 2021 m. vykdytą ES antidempingo, antisubsidinių ir apsaugos priemonių taikymo veiklą, taip pat trečiųjų šalių prekybos apsaugos veiklą, nukreiptą prieš ES, ir bylas nagrinėjančio pareigūno veiklą.

Nepaisant 2021 m. nuolat lydėjusių sunkumų, kilusių dėl COVID-19 pandemijos, Komisija ir toliau nuosekliai taikė prekybos apsaugos priemones. Taikant pandemijos pradžioje sukurtus ir gerai išbandytus darbo metodus buvo užtikrinta, kad visi tyrimai būtų atliekami laikantis griežčiausių standartų, taip užtikrinant, kad ES gamintojai būtų apsaugoti nuo žalingo nesąžiningo importo.

Vienas pagrindinių Komisijai susirūpinimą keliančių klausimų – priemonių vykdymo užtikrinimas ir jų veiksmingumas, o ataskaitoje pabrėžiama per metus įgyvendinta patobulinta stebėsenos praktika. Atsižvelgiant į tai, kad atsigavimo po COVID-19 laikotarpiu mėginimų išvengti muitų mokėjimo gali padaugėti, priemonės, visų pirma tos, su kuriomis buvo susijusi didesnė muitų vengimo rizika, buvo tikrinamos griežčiau. Kai kuriais atvejais Komisija pradėjo vengimo ir absorbcijos tyrimus, pranešdama ekonominės veiklos vykdytojams, kad ES ketina kovoti su tokia praktika.

Šioje ataskaitoje taip pat aptariamas 2017–2018 m. padarytų teisės aktų pakeitimų, priimtų siekiant užtikrinti, kad priemonėmis būtų atsižvelgiama į pasaulinės prekybos politikos kryptis ir uždavinius, įgyvendinimas. Tai pasakytina apie prekybos apsaugos priemonių (PAP) socialinius ir aplinkosaugos standartus, į kuriuos šiuo metu atsižvelgiama atliekant tyrimus, kurių metu tikslinės kainos buvo koreguojamos siekiant atsižvelgti į būsimas išlaidas, atsirasiančias dėl daugiašalių aplinkos susitarimų, kurių šalis yra ES. Dėl to, siekiant, kad žalos skirtumai išliktų reikšmingi, o priemonėmis būtų veiksmingai palengvinama ES pramonės patiriama našta, kai kuriais atvejais buvo nustatyti didesni muitai.

Komisijos prioritetas šiais metais buvo 2020 m. Europos Audito Rūmų rekomendacijų¹, kurios buvo pateiktos atlikus ES prekybos apsaugos priemonių auditą, įgyvendinimas. 2021 m. dauguma rekomendacijų buvo įgyvendintos. Šiais veiksmais sugriežtinti ir taip aukšti ES priemonių taikymo standartai.

Šiomis aplinkybėmis buvo labai svarbu padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms suprasti, kokios yra šios priemonės, kaip jas galima taikyti ir kokia gali būti jų teikiama nauda.

2021 m. Komisija trečiųjų šalių prekybos apsaugos priemonių naudotojams taikė tuos pačius aukštus standartus, kuriuos ES taiko atlikdama savo tyrimus. Mūsų, ES, eksportuotojai vis dažniau susiduria su trečiųjų šalių prekybos apsaugos veiksmais, kurie, deja, dažnai vykdomi ne pagal PPO taisykles. Įsikišę į trečiųjų šalių prieš ES pramonę / eksportuotojus inicijuotus tyrimus, kad sumažintume neigiamą ekonominį poveikį ir panaikintume nesąžiningai / nepagrįstai taikomas priemones, pasiekėme įvairių teigiamų rezultatų ir užtikrinome, kad ES eksportuotojai ir toliau galėtų patekti į šių šalių rinkas.

¹ [Specialioji ataskaita Nr. 17/2020: Prekybos apsaugos priemonės. ES įmonių apsaugos nuo importo dempingo kaina ir subsidijuojamo importo sistema veikia gerai \(europa.eu\).](#)

Galiausiai ataskaitoje pabrėžiamas ryšys tarp prekybos apsaugos priemonių ir kitų ES politikos krypčių. 2021 m. vasario mėn. paskelbtoje ES prekybos politikos apžvalgoje buvo raginama siekiant ES politikos tikslų naudoti visas prekybos priemones. Šiomis aplinkybėmis prekybos apsaugos priemonės ir toliau išlieka labai svarbios, nes jas taikant ne tik apsaugoma daugiau nei 460 000 darbo vietų, bet ir užtikrinamas ES įsipareigojimas vykdyti atvirą ir sąžiningą prekybą ir remti kitas politikos sritis, kaip antai Europos žaliąjį kursą ir Europos skaitmeninę darbotvarkę, apsaugant svarbiausių atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir skaitmeninių vertės grandinių elementų gamybą ES.

Prie šios ataskaitos, laikantis Komisijos pareigų teikti ataskaitas², pridedamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas su priedais, kuriuose pateikta daugiau informacijos ir statistinių duomenų.

² Pagrindinio antidempingo reglamento (OL L 176, 2016 6 30, p. 21) 23 straipsnis, Pagrindinio antisubsidijų reglamento (OL L 176, 2016 6 30, p. 55) 34 straipsnis ir Pagrindinio apsaugos priemonių reglamento (OL L 83, 2015 3 27, p. 16) 23 straipsnis.

1 PREKYBOS APSAUGOS PRIEMONIŲ TAIKYMAS 2021 M.

1.1 Tiriamoji veikla

1.1.1 Bendra apžvalga

2021 m. pabaigoje ES galiojo 163 galutinės prekybos apsaugos priemonės: 109 galutinės antidempingo priemonės (iš jų pratęstas 31 priemonės galiojimas), 19 antisubsidinių priemonių (pratęstas vienos priemonės galiojimas) ir 3 apsaugos priemonės. Taigi buvo taikoma 13 priemonių daugiau nei 2020 m. Šiomis priemonėmis buvo apsaugota daugiau nei 462 000 tiesioginių darbo vietų.

Tyrimų veiklos lygis 2021 m. buvo panašus kaip ankstesniais metais. Buvo vykdomi 88 tyrimai (29 pradiniai tyrimai ir 59 peržiūros), palyginti su 85 tyrimais 2020 m. 2021 m. pabaigoje buvo vykdomi 43 tyrimai – tiek pat, kiek ir 2020 m. pabaigoje.

2021 m. daugelyje sektorių buvo siekiama sustabdyti prekybos apsaugos priemonių taikymą, siekiant atsižvelgti į neigiamus rinkos pokyčius, visų pirma į galimus tiekimo grandinių sutrikimus, daugiausia kilusius dėl COVID-19 krizės. Vadovaujantis šia retai taikoma nuostata nustatomi griežti priemonių taikymo sustabdymo kriterijai. 2021 m. spalio mėn. Komisija 9 mėnesių laikotarpiui sustabdė priemonių taikymą Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plokšties produktams iš aliuminio, kartu nustatydamą šių produktų importo stebėseną. 2021 m. gruodžio mėn. Komisija atmetė prašymą sustabdyti priemonių taikymą Rusijos kilmės beržo fanerai, nes nebuvo įvykdytos sąlygos.

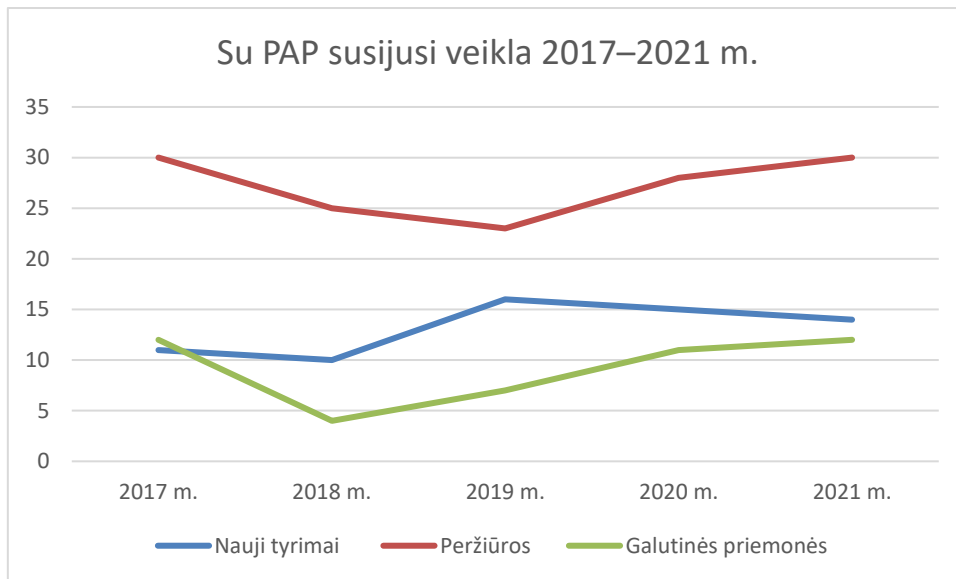
Prie šios ataskaitos pridedamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, kuriame pateikta daugiau informacijos ir statistinių duomenų bei tolesniuose skirsniuose nurodyti priedai.

1.1.2 Antidempingo ir antisubsidijų tyrimai (žr. A–I priedus)

2021 m. Komisija pradėjo 14 naujų tyrimų (11 antidempingo ir 3 antisubsidijų), palyginti su 15 tyrimų, kurie buvo pradėti 2020 m. 10 antidempingo tyrimų ji nustatė laikinuosius muitus, o 12 tyrimų užbaigė nustatę galutinius muitus (11 antidempingo ir 1 antisubsidijų). Vieną antisubsidijų tyrimą Komisija nutraukė nenustačiusi priemonių, nes skundo teikėjas skundą atšaukė.

2021 m. inicijuotų galiojančių priemonių peržiūrų skaičius šiek tiek padidėjo ir siekė 30; 2020 m. jis buvo 28. Šis skaičius apėmė 10 priemonių galiojimo termino ir 4 tarpines peržiūras. 2021 m. 15 priemonių galiojimo termino peržiūros buvo užbaigtos patvirtinus muitą.

Iš viso buvo inicijuoti 48 visų rūšių tyrimai, t. y. daugiau nei bet kuriais iš ankstesnių penkerių metų.

1.1.3 Apsaugos priemonių tyrimai

2021 m. nebuvo pradėta jokių naujų apsaugos priemonių tyrimų.

Komisija peržiūrėjo ES apsaugos priemonę, kuri 2019 m. buvo nustatyta tam tikrų plieno gaminių importui. Dėl to 2021 m. liepos mėn. jos galiojimas buvo pratęstas iki 2024 m. birželio 30 d. ir pakoreguoti tam tikri aspektai. Komisija padarė išvadą, kad priemonė tebėra būtina siekiant užkirsti kelią didelei žalai arba ją atitaisyti ir kad Sąjungos plieno pramonė prisitaiko. Komisija nustatė, kad apsaugos priemonės taikymo laikotarpiu Sąjungos pramonės ekonominė padėtis toliau blogėjo dėl importo spaudimo tuo laikotarpiu, kai pramonės atliktos korekcijos dar neturėjo teigiamo poveikio. 2021 m. gruodžio 17 d. Komisija inicijavo trečiąją priemonės veikimo peržiūrą, o jos galimos korekcijos įsigalios 2022 m. liepos 1 d.

1.1.4 Tyrimų patikrinimai

Dėl rizikos sveikatai ir kelionių ribojimų Komisija suinteresuotųjų šalių pateiktus duomenis toliau tikrino atlikdama nuotolinę kryžminę patikrą, o ne tikrinimus vietoje.

Remdamasi 2020 m. įgyta patirtimi, Komisija įvykdė savo įsipareigojimus ir užtikrino suinteresuotųjų šalių teises. 2021 m. atlikdama nuotolines kryžmines patikras Komisija patikrino 197 įmonių duomenis. Šis skaičius apėmė 111 Europos įmonių ir 86 už ES ribų esančias įmones. 2021 m. paskutinį ketvirtį sumažinus kelionių ribojimus, 12-oje ES įmonių buvo atlikti tikrinimai vietoje. Tikimasi, kad tai rodo, jog ateityje vėl bus atliekama daugiau tikrinimų vietoje.

1.2 Veiksmingas prekybos apsaugos priemonių taikymas ir vykdymo užtikrinimas

1.2.1 Po Europos Audito Rūmų atlikto ES prekybos apsaugos priemonių audito pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas

2021 m. Komisija siekė įgyvendinti rekomendacijas, pateiktas Europos Audito Rūmų atlikto ES prekybos apsaugos politikos audito ataskaitoje (paskelbtoje 2020 m. liepos mėn.). Pateiktos šios rekomendacijos: Europos Komisija turėtų a) dokumentuoti savo atliekamus šalių pateiktų dokumentų konfidencialumo statuso vertinimus, b) ieškoti papildomų komunikacijos kanalų siekdama didinti suinteresuotųjų subjektų informuotumą, c) tobulinti gaires dėl atitinkamų konkurencijos aspektų, d) gerinti stebėsenos veiklą ir vykdyti nuolatinius prekybos apsaugos priemonių veiksmingumo vertinimus, e) pradėti daugiau tyrimų savo iniciatyva ir f) naudoti aiškius kriterijus, siekdama nustatyti atsako į trečiųjų šalių taikomas priemones prioritetus.

Atsižvelgdama į šias rekomendacijas, 2021 m. Komisija sukūrė dokumentų konfidencialumo vertinimų dokumentavimo IT sistemą – ją pradėta naudoti 2022 m. pradžioje. Informuotumo apie prekybos apsaugos priemones didinimo procesas buvo pradėtas 2021 m. Buvo platinami informaciniai vaizdo įrašai, taip pat sukurtas ir 2022 m. pradžioje internete paskelbtas septynių modulių informacinis paketas, jis bus platinamas per valstybių narių informacinius punktus ir atitinkamas suinteresuotąsias šalis. Dėl neapibrėžtumo, susijusio su COVID-19 pandemija, asmeniniai informaciniai susitikimai su suinteresuotosiomis šalimis buvo atidėti. Kalbant apie konkurencijos aspektus atliekant prekybos apsaugos tyrimus, Komisija suinteresuotosioms šalims / asmenims bei pareigūnams parengė gaires, kaip spręsti šiuos klausimus atliekant tyrimus.

Kalbant apie kitas rekomendacijas, 2021 m. Komisija parengė naują stebėsenos politiką, kurioje numatytas griežtas rizika grindžiamas prioritetų nustatymas, geresnis veiksmų koordinavimas su susijusiomis Komisijos tarnybomis (OLAF, Mokesčių ir muitų sąjungos GD ir Biudžeto GD) ir išorės suinteresuotosiomis šalimis, taip pat geresnis dokumentavimas ir pranešimas apie rezultatus. Ši nauja stebėsenos politika, galiojanti nuo 2021 m. gruodžio mėn., bus įvertinta 2023 m. Komisija nevisiškai pritarė rekomendacijai dėl *ex officio* tyrimų, nes mano, kad ji jau dabar taiko *ex officio* nuostatas didžiausia įmanoma apimtimi. Nepaisant to, siekdama išsklaidyti tam tikras klaidingas prielaidas ir pateikti daugiau rekomendacijų Europos pramonei, 2021 m. Komisija savo svetainėje pateikė daugiau informacijos apie *ex officio* tyrimus. Kalbant apie trečiųjų šalių prekybos apsaugos veiksmų stebėseną, 2021 m. Komisija nustatė kriterijus, pagal kuriuos būtų galima nustatyti veiksmus, kurie yra svarbiausi ekonominiu ir sisteminiu požiūriu, taip pat glaudaus Europos eksportuotojų bendradarbiavimo atvejus. Galiausiai Komisija 2023 m. atliks prekybos apsaugos priemonių veiksmingumo vertinimą.

1.2.2 Priemonių stebėseną ir vykdymo užtikrinimas (žr. J, K, M, Q priedus)

Kadangi vienas iš svarbiausių U. Von der Leyen vadovaujamos Komisijos darbotvarkės klausimų buvo prekybos vykdymo užtikrinimas, esamų prekybos apsaugos priemonių stebėseną išliko vienu iš svarbiausių prioritetų ir 2021 m. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas toms prekybos apsaugos priemonėms, su kuriomis buvo susijusi nustatyta didesnė muitų

vengimo rizika. Siekiant išlaikyti Komisijos vykdymo užtikrinimo politikos veiksmingumą ir patikimumą, labai svarbu, kad priemonės būtų griežtai įgyvendinamos. Komisija yra tvirtai pasiryžusi nagrinėti bet kokius priemonių vengimo praktikas, eksporto kainos mažinimo ir perpardavimo kainos absorbcijos atvejus, kenkiančius priemonių veiksmingumui.

Priemonių vengiama, kai trečiųjų šalių eksportuojantys gamintojai vykdo tokią veiklą kaip produkto gabenimas per šalį, kuriai netaikomi muitai (perkrovimas), nežymus produkto pakeitimas, kad jam nebūtų taikomi muitai, arba eksportas pasitelkiant eksportuojantį gamintoją, kuriam taikomi mažesni individualūs antidempingo arba kompensaciniai muitai (eksporto įforminimas per kitas bendroves). Kita praktika – muto absorbcija, kai eksportuotojai, nepaisydami nustatytų priemonių, sumažina kainas siekdami kompensuoti muitus, arba importuotojai, perparduodami produktą Sąjungoje, neatsižvelgia į taikomą muitą.

Komisija imasi veiksmų, siekdama kovoti su šia praktika, kuri nustatoma vykdant stebėseną arba remiantis iš suinteresuotųjų šalių gauta informacija. Siekiant kuo anksčiau nustatyti galimas problemas, stebėsenos užduočių prioritetai nustatomi atsižvelgiant į keliamą riziką. Dėmesys skiriamas toms priemonėms, su kuriomis buvo susijusi nustatyta didesnė muitų vengimo rizika, o į reglamentus, kuriais nustatomos priemonės, yra įtraukta speciali stebėsenos sąlyga. Šios sąlygos tikslas – sumažinti priemonių vengimo vykdant eksporto įforminimą per kitas bendroves riziką. 2021 m., be kita ko, tokia sąlyga buvo integruota į priemones, taikomas Kinijos kilmės apdirbamosios aliuminio folijos ir aliuminio ekstruzijų, Turkijos kilmės plokščių karštai valcuotų geležies produktų ir Rusijos kilmės beržo faneros importui.

Stebėseną apima nuodugnią produkto, kuriam taikoma prekybos apsaugos priemonė, importo analizę, įskaitant eksporto iš šalies, kuriai taikomos priemonės, tendencijų / dinamikos stebėseną. Taip galima susidaryti išsamų vaizdą apie tai, kaip keitėsi prekybos srautai ir rinka po to, kai buvo pradėta taikyti priemonės. Komisija naudoja vidaus duomenų bazines, kurioms informaciją ES ir valstybių narių lygmeniu teikia muitinės ir statistikos institucijos, ir, jeigu reikia, komercines duomenų bazines. Taip pat atsižvelgiama į papildomą rinkos informaciją, gaunamą iš Sąjungos pramonės, ir į išvadas dėl priemonių nesilaikymo, kurias dokumentais patvirtina OLAF arba valstybių narių institucijos.

2021 m. pabaigoje buvo vykdoma iš viso 54 produktų, kuriems taikomos prekybos apsaugos priemonės, speciali stebėseną. Komisija išpėjo nacionalines muitines ypatingą dėmesį skirti produktų, kuriems taikomos prekybos apsaugos priemonės, importui, kai vykdoma susirūpinimą kelianti veikla, pavyzdžiui, perkrovimas. OLAF buvo pranešta apie Komisijos žinomus atvejus, susijusius su importo srityje vykdoma nesąžininga veikla. OLAF taip pat perdavė Komisijai atitinkamą su vykdymo užtikrinimu susijusią informaciją. Komisijai ir Sąjungos pramonei palaikant glaudžius ryšius, buvo gaunama išsamesnė informacija apie rinkos pokyčius, o tai padėjo imtis veiksmingiausių tolesnių veiksmų.

2021 m. Komisija taip pat išnagrinėjo daugiau nei 10 išipareigojimų dėl kainų, sudarytų su eksportuojančiais gamintojais, ir nustatė, kad jų visapusiškai laikomasi.

Pastaraisiais metais Komisija pastebėjo eksportuojančių gamintojų, ypač Kinijos, taikomų naujų muitų vengimo būdų – pavyzdžiui, tam tikros operacijos be jokio realaus ekonominio pagrindo perkeliama į kitas šalis, o iš jų produktai eksportuojami į ES. Kad apsaugotų ES pramonę nuo žalos, Komisija atkakliai siekė panaikinti visas spragas.

2021 m. Komisija inicijavo 4 priemonių vengimo ir 1 absorbcijos tyrimą, todėl bendras tokių tyrimų, pradėtų per pastaruosius trejus metus, skaičius padidėjo atitinkamai iki 11 ir 2.

4 inicijuotos bylos dėl priemonių vengimo buvo susijusios su stiklo pluošto medžiagų importo iš Turkijos ir Maroko padidėjimu po to, kai 2020 m. šiems Kinijos ir Egipto kilmės produktams buvo nustatyti antidempingo ir kompensaciniai muitai. Stiklo pluošto medžiagos naudojamos, pavyzdžiui, gaminant vėjo jėgainių mentes, laivus, sunkvežimius ir sporto įrangą, taip pat vamzdynų rekonstrukcijos sistemose. Atliekant tyrimus daugiausia dėmesio buvo skiriama perkrovimui po nagrinėjamojo produkto surinkimo atitinkamai Turkijoje ir Maroke. Šie atvejai atspindi iššūkius, kylančius dėl Kinijos Sausumos ir jūros kelių politikos, ir Komisijos pasiryžimą imtis griežtų veiksmų kovojant su dėl jos vykdoma nesąžininga prekyba.

2021 m. pradėtas absorbcijos tyrimas susijęs ir su stiklo pluošto medžiagomis. Tiriama, ar Egipto eksportuojantys gamintojai sumažino savo kainas, siekdami pakenkti 2020 m. nustatytų antidempingo muitų veiksmingumui.

Be to, 2021 m. po dviejų priemonių vengimo tyrimų Komisija išplėtė priemonių taikymo sritį. Buvo nustatyta, kad šiuo metu galiojančių antidempingo muitų, nustatytų dviejų skirtingų rūšių Kinijos kilmės buitiniam naudojimui skirtai aliuminio folijai, buvo vengiama pasitelkiant Tailandą, kur buvo atliekamos tik smulkios produkto surinkimo operacijos. Paveiktą ES pramonės sektorių daugiausia sudaro mažosios ir vidutinės įmonės 12-oje valstybių narių.

Tai rodo Komisijos pasiryžimą kovoti su visų formų nesąžininga prekyba, įskaitant prekybos apsaugos priemonių vengimą ir absorbciją.

1.2.3 Priežiūros priemonės

Jeigu yra požymių (dažnai remiantis atitinkamų pramonės atstovų pateikta informacija), kad gerokai padidėjo tam tikro produkto importas, dėl kurio Sąjungos pramonei gali būti daroma žala, Komisija gali pradėti taikyti priežiūros priemones, kad galėtų stebėti ir tokį importą³. 2021 m. Komisija tęsė plieno ir aliuminio importo retrospektyvią priežiūrą, kuri buvo pradėta vykdyti 2020 m. gegužės mėn., pakeitus anksčiau naudotą priežiūros sistemą. Komisija, vykdydama retrospektyvią priežiūrą, taip pat stebėjo iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminamo kurui skirtą etanolio importą.

Komisija informaciją apie vykdomą priežiūrą kas mėnesį skelbia viešoje Prekybos GD importo priežiūros ir stebėsenos svetainėje⁴.

1.2.4 Europos mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) apsauga

³ 2015 m. kovo 11 d. Reglamento (ES) 2015/478 (OL L 86, 2015 3 27, p. 16) 11 straipsnis.

⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/siglbo/post-surveillance>

Siekdama užtikrinti, kad riboti MVĮ ištekliai netaptų kliūtimi taikyti prekybos apsaugos priemonės, Komisija tokioms įmonėms teikia visapusišką paramą ir rekomendacijas.

2021 m. Komisija dėjo papildomas pastangas siekdama užtikrinti, kad MVĮ žinotų apie šias priemones ir gautų iš jų naudos, be kita ko, pasitelkdama savo MVĮ pagalbos tarnybą. Ši parama apima ir sumažintus reikalavimus dėl informacijos, kuri turi būti pateikta klausimynuose, ir, kai įmanoma, su finansiniais metais suderinamus tyrimo laikotarpius. Be to, 2021 m. Komisija parengė elektroninį informacinį paketą, kuriame aiškiai paaiškino priemones, ir planuoja parengti papildomus mokomuosius vaizdo įrašus. MVĮ skirti informaciniai susitikimai valstybėse narėse bus atnaujinti, kai juos bus galima organizuoti atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos situaciją.

Komisijos pastangos duoda rezultatų. Sektoriai, kuriuose veikia MVĮ, 2021 m. ir toliau dalyvavo prekybos apsaugos procedūrose. Tais metais Komisija inicijavo antidempingo tyrimą dėl keraminių plytelių importo iš Turkijos ir Indijos, buvo tęsiamas antidempingo tyrimas dėl tvirtinimo detalių importo iš Kinijos, taip pat baigta upėtakių iš Turkijos importui taikomų priemonių galiojimo termino peržiūra ir po jos priemonių galiojimas buvo pratęstas dar 5 metų laikotarpiui. Nors atitinkamus pramonės sektorius daugiausia sudaro MVĮ, dėl jų vykdomo gero veiksmų koordinavimo ir Komisijos rekomendacijų bei paramos jie gali naudotis tomis pačiomis teisėmis ir apsauga nuo nesąžiningos prekybos kaip ir didesnės įmonės.

1.3 2021 m. pokyčiai, susiję su 2017 ir 2018 m. atliktais teisės aktų pakeitimais

1.3.1 Prekybos apsaugos priemonių socialiniai ir aplinkos standartai

ES įsipareigojimą laikytis aukštų socialinių ir aplinkosaugos standartų rodo tam tikri antidempingo ir antisubsidijų tyrimų, vykdytų po 2017 m. ir 2018 m. atliktų teisės aktų pakeitimų, aspektai. Tai, be kita ko, yra šie aspektai:

- jeigu tyrimai susiję su šalimis, kuriose rinka labai iškraipyta, siekiant apskaičiuoti neiškraipytą normaliąją vertę reikia pasirinkti tinkamą tipišką šalį. Jeigu yra daugiau nei viena šalis, turinti tinkamų pateiktų duomenų, Komisija pasirenka, atsižvelgdama į siūlomų šalių socialinės ir aplinkos apsaugos lygį;
- tyrimuose skaičiuojant žalos skirtumą, o kai kuriais atvejais ir sprendžiant, ar priimti įsipareigojimus, į ES pramonės gamybos sąnaudas įtraukiamos daugiašalių aplinkos susitarimų ir Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų laikymosi prekybos apsaugos priemonių taikymo laikotarpiu išlaidos.

Kalbant apie tinkamos tipiškos šalies parinkimą, 2021 m. užbaigtuose tyrimuose socialinės ir aplinkos apsaugos standartų klausimas neiškilo, nes kiekvienu atveju tinkami duomenys buvo pateikti tik dėl vienos tipiškos šalies.

Keliose 2021 m. baigtose bylose, skaičiuodama tikslinio pelno kainą, Komisija įtraukė daugiašalių aplinkosaugos susitarimų ir Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų laikymosi išlaidas. Tai ypač aktualu apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos atveju. Paveikti tyrimai buvo susiję su Kinijos kilmės aliuminio ekstruzijomis, apdirbamąja aliuminio folija ir plokščiais produktais iš aliuminio, Indijos ir Indonezijos kilmės šaltai valcuotais nerūdijančiojo plieno produktais (ŠVNPP) ir Rusijos kilmės beržo fanera. Dėl to padidėjo šių pramonės šakų

tikslinė kaina, nes buvo įtrauktos su daugiašalių aplinkosaugos susitarimų, kurių šalis yra Sąjunga, laikymusi susijusios būsimos sąnaudos, kurias Sąjungos pramonė patirs priemonių galiojimo laikotarpiu. Dviem atvejais, kai muitas buvo pagrįstas žalos skirtumais (apdirbamosios aliuminio folijos ir plokščių produktų iš aliuminio atvejais), dėl korekcijų, susijusių su socialinių ir aplinkos standartų taikymo sąnaudomis, padidėjo nustatytų priemonių lygis.

2021 m. įsipareigojimų pasiūlymų atveju šios problemos nebuvo, nes jie buvo atmesti dėl kitų priežasčių.

1.3.2 Mažesnio muto taisyklė

Pagal PPO taisykles gali būti nustatomos priemonės, kurių lygis atitinka dempingo arba subsidijų skirtumo dydį. Iki 2018 m. birželio mėn. priimtų teisės aktų pakeitimų ES visada taikė mažesnio muto taisyklę. Tai reiškia, kad priemonės visada būdavo nustatomos mažesnio nei viso dempingo ar subsidijavimo lygio, jeigu mažesnio lygio, vadinamojo žalos skirtumo, pakakdavo ES pramonės patirtai žalai pašalinti. Tačiau po prekybos apsaugos priemonių modernizavimo mažesnio muto taisyklė antidempingo ir antisubsidijų bylose automatiškai nebetaikoma.

Antisubsidijų bylose mažesnio muto taisyklė nebetaikoma, išskyrus atvejus, kai tai prieštarautų bendram ES interesui, taip užtikrinant, kad ES galėtų griežčiau kovoti su nesąžiningu subsidijuojamu importu. Viename 2021 m. baigtame antisubsidijų tyrime (dėl Kinijos kilmės apdirbamosios aliuminio folijos) Komisija, remdamasi šia aplinkybe, nustatė muitus, atitinkančius visą subsidijų skirtumą.

Antidempingo atvejais priemonės gali būti nustatomos už dempingo skirtumą mažesnio lygio, jeigu tokio mažesnio lygio pakanka importo dempingo kaina padarytai žalai pašalinti. Jeigu eksportuojančioje šalyje nustatomi dideli žaliavų kainos išskrypimai, laikoma, kad žalingo dempingo praktikai pašalinti būtina taikyti muitą, atitinkantį visą dempingo skirtumą. Iškraipyta žaliavos kaina turi sudaryti daugiau nei 17 % gamybos savikainos ir turėtų būti ženkliai mažesnė už neiškraipytas kainas.

8-iose iš 11 užbaigtų bylų priemonės buvo nustatytos remiantis dempingo skirtumais, nes jie buvo mažesni už žalos skirtumą ir pagal teisės aktus tai buvo didžiausias lygis, kuris galėjo būti nustatytas. Likusiose trijose bylose muitai buvo nustatyti remiantis žalos skirtumais, nes pastarieji buvo mažesni už dempingo skirtumus, o kriterijai dėl pagrindinių žaliavų eksporto apribojimų nebuvo įvykdyti, t. y. Kinijos kilmės plokščių produktų iš aliuminio ir apdirbamosios aliuminio folijos atveju iškraipytų žaliavų kaina nebuvo žymiai mažesnė už tarptautines rinkos kainas, o Kinijos kilmės plieninių vėjo jėgainių bokštų atveju šis klausimas nebuvo iškeltas.

1.4 Teisminė peržiūra ES teismuose (S priedas)

2021 m. Bendrasis Teismas (BT) ir Teisingumo Teismas (TT) prekybos apsaugos priemonių bylose priėmė 21 sprendimą ir nutartį: BT priėmė 14 sprendimų, o TT priėmė keturis prejudicinius sprendimus ir sprendimus dėl trijų apeliacinių skundų. 2021 m. buvo pradėta 18 naujų su prekybos apsaugos priemonėmis susijusių bylų: 12 iš jų Bendrajame Teisme ir 6 apeliaciniai skundai – Teisingumo Teisme.

2021 m. teismų praktikoje pateikta įdomių įžvalgų, susijusių su teisinių veikslių dėl prekybos apsaugos priemonių priimtinumu, ir visų pirma susijusių su importuotojų ir naudotojų padėtimi ir galimybėmis tokiais atvejais pradėti teisminį procesą.

2021 m. BT priėmė pirmąjį sprendimą dėl sąsajų tarp apsaugos priemonių ir antidempingo / kompensacinių priemonių. Be to, BT patvirtino Komisijos praktiką įgyvendinti nepalankius teismo sprendimus ištaisant visus Teismo nustatytus neteisėtus veiksmus ir gražinant tik tiek sumokėtų muitų, kiek ištaisyta maitas yra mažesnis. Kiti klausimai, kuriuos teismai nagrinėjo 2021 m., buvo susiję su tyrimuose dėl muitų gražinimo naudota metodika, ilgalaikiu tarpinių peržiūrų pokyčių pobūdžiu, įvairiais dempingo skaičiavimo aspektais, žalos ir priežastinio ryšio vertinimu ir turimų faktų naudojimu.

Svarbiausi teismo sprendimai aprašyti Komisijos tarnybų darbiname dokumente.

2 BYLAS NAGRINĖJANČIO PAREIGŪNO VEIKLA

2021 m. bylas nagrinėjantis pareigūnas gavo 25 prašymus dėl bylas nagrinėjančio pareigūno dalyvavimo ir surengė 15 klausymų. Visais atvejais, kai šalys prašymą dėl bylas nagrinėjančio pareigūno dalyvavimo pateikė tuo pačiu metu kaip ir prašymą išklaudyti už tyrimą atsakingoms Komisijos tarnyboms, bylas nagrinėjantis pareigūnas laikėsi požiūrio, kad suinteresuotosios šalys visų pirma joms susirūpinimą keliančius klausimus turėtų pateikti Komisijos tarnyboms. Bylas nagrinėjantis pareigūnas įsikištų tik tuo atveju, jeigu nepavyktų rasti sprendimo. Laikantis tokio požiūrio, daugeliu atvejų suinteresuotosioms šalims pavyko rasti sprendimą bendraujant tiesiogiai su tyrimo grupėmis. Bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat gavo prašymą surengti konfrontacinį posėdį, kuris galiausiai buvo surengtas kartu su atsakingomis tarnybomis.

Dviem atvejais bylas nagrinėjantis pareigūnas suinteresuotų šalių prašymu pratęsė terminą pastaboms pateikti. Bylas nagrinėjantis pareigūnas rekomendavo Komisijos tarnyboms pateikti tam tikrą informaciją visoms nekonfidencialios bylos šalims. Pagrindiniai per klausymus iškelti klausimai buvo susiję su prašymais atskleisti papildomą informaciją, užtikrinti anonimiškumą ir konfidencialumą. Dvi šalys priemonių, kurias buvo ketinama įvesti, priėmimo metu paprašė sustabdyti jų taikymą. Tačiau sąlygos nebuvo įvykdytos. Kitu atveju šalis atsisakė pateikti bylai skirtus dokumentus, kurie buvo reikalingi Komisijai siekiant patikrinti atitinkamą informaciją, tvirtindama, kad tarnybos turėjo atlikti patikrą vietoje. Tačiau vykstant COVID-19 pandemijai tai padaryti nebuvo įmanoma. Kitais atvejais su tarnybomis buvo susitarta peržiūrėti nagrinėjamus klausimus arba pateikti paaiškinimus.

Dėl tebesitęsiančios COVID-19 pandemijos prašymai buvo teikiami nereguliariai, tačiau bylų nagrinėjimas buvo paprastesnis, nes nereikėjo keliauti.

3 KOVA SU PREKYBOS APSAUGOS VEIKLA, NUKREIPTA PRIEŠ ES

Komisija įsikiša, kai vykdyti Europos eksportą trukdo trečiosios šalys, taikančios nepagrįstas prekybos apsaugos priemones. Nors trečiosios šalys turi visas teises naudotis tokiomis priemonėmis, PPO taisyklių privaloma laikytis, o prekybos apsaugos priemonės negali tapti *de facto* prekybos kliūtimis. Atsižvelgdama į eksporto svarbą Europos ekonomikai ir jo indėlį į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, Komisija įsikiša siekdama sumažinti bet kokių

priemonių neigiamą ekonominį poveikį arba visiškai išvengti nepagrįstų prekybos apsaugos priemonių taikymo ES eksportui.

Komisijos intervencijos į trečiųjų šalių bylas apima veiksmus nuo techninės rašytinės informacijos teikimo iki dalyvavimo klausymuose ir prireikus politinio lygmens pareiškimus raštu ir žodžiu.

2021 m. Komisijos veiklos pavyzdžiai buvo dalyvavimas Kanados valdžios institucijų surengtuose antidempingo ir antisubsidijų bylų dėl rafinuoto cukraus klausymuose, padedant Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD. Kiti prekybos apsaugos atvejai buvo aptariami reguliariuose prekybos komiteto posėdžiuose su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba (PIBT), Kanada arba Pietų Afrika. Komisija taip pat kėlė klausimus Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) antidempingo ir apsaugos priemonių komitetų posėdžiuose. Šios intervencijos buvo derinamos ir su ES pramone, ir su valstybėmis narėmis, pirmenybę teikiant atvejams, kurie turėjo reikšmingą ekonominį poveikį Europos pramonei ir kėlė sisteminių problemų.

Tais atvejais, kai negalima išvengti nepagrįstų priemonių, Komisija gali imtis PPO nustatytų veiksmų. Ji taip padarė, kai JAV 2018 m. nustatė antidempingo ir antisubsidines priemones sunokusioms ispaniškomis alyvuogėms. Šiame ginče ES palanki kolegijos ataskaita buvo priimta 2021 m. gruodžio 20 d. 2021 m. toliau vyko kitas PPO kolegijos procesas dėl Kolumbijos nustatytų antidempingo priemonių užšaldytoms gruzdintoms bulvytėms. Pirmasis ir antrasis svarbūs susitikimai vyko internetu, atitinkamai 2021 m. liepos mėn. ir 2022 m. sausio mėn.

Komisijos intervencijos, kurių metu išryškėjo teisinis nenuoseklumas ir sisteminiai bylų nagrinėjimo trūkumai, buvo svarbios siekiant užkirsti kelią nepagrįstų priemonių nustatymui. Keletas 2021 m. sėkmės pavyzdžių:

- 2021 m. kovo mėn. Indija nutraukė plokščių valcavimo produktų iš nerūdijančio plieno importo antidempingo tyrimą, nenustačiusi jokių priemonių. Atsižvelgiant į maždaug 98 mln. EUR dydžio ekonominius interesus, tai buvo svarbus rezultatas. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su pramonės atstovais, nuo pat pradžių aktyviai įsikišo į šią bylą ir pateikė tris rašytinius pareiškimus bei dalyvavo viešame nagrinėjime.
- 2021 m. rugsėjo mėn. Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos ministrų komitetas nepritarė nuolatinio komiteto pasiūlymui nustatyti galutines apsaugos priemones tam tikrų plieno gaminių importui.
- Komisijai įsikišus į Ukrainos antidempingo tyrimą dėl aliuminio kopėčių importo iš Lenkijos ir Slovakijos, tyrimą pavyko užbaigti 2021 m. spalio mėn.
- 2021 m. gegužės mėn. Naujoji Zelandija nutraukė antidempingo tyrimą dėl užšaldytų gruzdintų bulvyčių importo iš Belgijos ir Nyderlandų, išsaugodama 3 mln. EUR vertės eksportuojamų produktų. Tai iš dalies lėmė su ES pramone suderintos Komisijos rašytinės intervencijos, kurių metu pavyko įrodyti, kad antidempingo priemonių nustatymo sąlygos nebuvo įvykdytos.
- 2021 m. spalio mėn. Kanada pradėjo pakartotinį *ex officio* tyrimą, siekdama iš naujo įvertinti antidempingo ir antisubsidines priemones importuojamam ES kilmės rafinuotam cukrui. Tai pavyko pasiekti po daugelio Komisijos intervencijų, kurių metu buvo paaiškinta, kad šios kompensacinės priemonės buvo grindžiamos senomis ES subsidijavimo schemomis ir neatspindėjo esamo, žymiai mažesnio subsidijavimo. Antisubsidijų muitas buvo gerokai sumažintas (nuo 58 % iki 9 %). Kanada nustatė, kad

atsietos tiesioginės paramos išmokos pagal ES bendrą žemės ūkio politiką buvo nekonkrečios, todėl už jų mokėjimą neturėtų būti baudžiama.

2021 m. pabaigoje galiojo 177 prekybos apsaugos priemonės, darančios poveikį ES eksportui, t. y. viena mažiau nei praėjusiais metais, ir tai buvo didžiausias jų skaičius per visą Komisijos vykdomos stebėsenos veiklos laikotarpį.

Antidempingo priemonė tebėra dažniausiai pasaulyje taikoma priemonė: iš 177 galiojančių priemonių 128 priskiriamos antidempingo priemonėms. 42 priemonės buvo apsaugos priemonės (palyginti su 39 priemonėmis 2020 m.), o dar 7 – antisubsidinės priemonės.

2021 m. pradėti 26 nauji tyrimai yra susiję su 17 antidempingo ir 9 apsaugos priemonių nagrinėjimo procesais (palyginti su 22 2020 m.).

JAV taiko daugiausia priemonių, nukreiptų prieš ES eksportą, t. y. 37 galiojančias priemones, po jų Kinija – 19 priemonių, Turkija – 17 priemonių, Brazilija, Kanada ir Indija – 12 priemonių, o Indonezija – 11 priemonių.

Daugiausia priemonių (62) taikoma plieno gaminiams, 48 – cheminėms medžiagoms, 22 – žemės ūkio produktams, 12 – tekstilės gaminiams ir 10 – popieriui.

4 PPO LYGMENIU VYKDOMA VEIKLA

2021 m. balandžio ir spalio mėn. PPO surengė virtualius subsidijų ir kompensacinių priemonių, antidempingo ir apsaugos priemonių komitetų posėdžius. Neoficiali kovos su priemonių vengimu grupė neposėdžiavo. Antidempingo darbo grupė įgyvendinimo klausimais posėdžiavo 2021 m. spalio mėn.

2021 m. liepos mėn. Komisija PPO pateikė ES pranešimą apie subsidijas. Šis skaidrumą skatinantis veiksmas yra labai svarbus siekiant suprasti PPO šalių teikiamų subsidijų lygį ir poveikį. Deja, pranešimus teikiančių narių rezultatai buvo prasti, todėl Komisija paragino juos vykdyti savo įsipareigojimus.

Antidempingo komitete ES iškėlė klausimus dėl Pietų Afrikos muitinių sąjungos (PAMS) atliekamo peržiūros tyrimo dėl užšaldytų gruzdintų bulvyčių, importuojamų iš Belgijos ir Nyderlandų, Kanados atliekamos rafinuotam cukrui iš Danijos, Nyderlandų, Jungtinės Karalystės ir Belgijos taikomų priemonių peržiūros ir JAV atliekamos preliminarinių antidempingo muitų, taikomų iš septynių ES valstybių narių importuojamiems standartiniams aliuminio lydinio lakštams, peržiūros.

Subsidijų ir kompensacinių priemonių komitete buvo diskutuojama, kaip finansavimu žemesnėmis nei rinkos kainomis prisidedama prie perteklinių pajėgumų didėjimo. Taip pat buvo kalbama apie žalingą perteklinių pajėgumų poveikį aplinkai ir konkuruojančių pramonės šakų investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą nuostolius.

Apsaugos priemonių komiteto posėdyje ES iškėlė klausimus, susijusius su šiais tyrimais: Indonezija (drabužiai ir drabužių priedai), Marokas (karštai valcuotas plienas, vielos strypai ir armatūros strypai, šaltai valcuoti lakštai, apšvietimo stulpai), Pietų Afrika (plieniniai varžtai su šešiakampėmis galvutėmis), Turkija (poliesterių kuokšteliniai pluoštai) ir Ukraina (natrio hipochloritas, PVC profilioočiai). ES apgynė savo tam tikriems plieno gaminiams taikomas apsaugos priemones, kurias kritikavo Indija, Kinija, Rusija, Japonija, Šveicarija ir Korėja.

Tais atvejais, kai nustatomos nepagrįstos prekybos apsaugos priemonės, Komisija gali pasinaudoti PPO ginčų sprendimo mechanizmu, visų pirma tada, kai nustatomos didelės sisteminės problemos. Šiuo metu ES pradėta viena ginčo sprendimo procedūra, susijusi su Kolumbijos antidempingo muitais, nustatytais užšaldytoms gruzdintoms bulvytėms iš Belgijos, Vokietijos ir Nyderlandų. Galutinė kolegijos ataskaita dėl šio proceso turėtų būti pateikta po 2022 m. vasaros. Tyrimo dėl JAV antidempingo ir antisubsidijų muitų, nustatytų importuojamoms sunokusioms ispaniškomis alyvuogėms, kolegijos ataskaita buvo priimta 2021 m. gruodžio 20 d. 2022 m. liepos 1 d. šalys susitarė dėl pagrįsto JAV taikomo sprendimo įgyvendinimo laikotarpio, pasibaigiančio 2023 m. sausio 14 d.

2021 m. lapkričio mėn. vykdomasis pirmininko pavaduotojas ir už prekybą atsakingas Komisijos narys Valdis Dombrovskis, siekdamas atnaujinti trišalę partnerystę, virtualiai susitiko su JAV ir Japonijos prekybos ministrais. Susitikimo dalyviai susitarė nustatyti ir spręsti pasaulinius rinką iškraipiančios politikos ir praktikos uždavinius, kurie šiuo metu nėra pakankamai sprendžiami nei PPO taisyklėmis, nei esamomis vykdymo užtikrinimo priemonėmis. Ministrai susitarė tęsti trišales diskusijas dėl trijų prioritetinių sričių:

- nustatyti problemas, kylančias dėl su rinka nesusijusios praktikos;
- nustatyti esamų vykdymo užtikrinimo priemonių spragas ir sritis, kuriose reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant sukurti naujas priemones tokiai praktikai šalinti, taip pat aptarti bendradarbiavimą naudojant esamas priemones;
- nustatyti sritis, kuriose reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant parengti tokios praktikos šalinimo taisykles.

5 PREKYBOS APSAUGA REMIANT KITAS ES POLITIKOS KRYPTIS

2021 m. paskelbtame ES dokumente „Prekybos politikos apžvalga. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“ buvo pabrėžta, kad, siekiant ES politikos tikslų, reikia suderinti ir naudoti visas prekybos priemones. Šiomis aplinkybėmis svarbus vaidmuo tenka prekybos apsaugos priemonėms. Nors pagrindinis jų tikslas yra apsaugoti ES gamintojus nuo nesažiningo importo, jos taip pat padeda sustiprinti ES įsipareigojimą užtikrinti atviras rinkas ir laisvą bei sąžiningą prekybą ir prisideda prie ES atviro strateginio savarankiškumo tikslo įgyvendinimo. Prekybos apsaugai būdingos konkurencingumo, sąžiningumo ir taisyklėmis pagrįstos prekybos sąvokos, o tai yra vieni iš pagrindinių elementų, kuriais grindžiami ES prekybos politikos tikslai.

Užtikrinant vienodas sąlygas ir sąžiningą ES gamintojų konkurenciją, prekybos apsaugos priemonėmis prisidedama prie ekonomikos augimo, darbo vietų stabilumo, pajamų ir investicijų. Turi būti užtikrinama ES pramonės galimybė investuoti, *inter alia*, į mokslinius tyrimus ir plėtrą, siekiant stiprinti jos gyvybingumą ir gebėjimą pasiekti tikslus, nustatytus platesnėmis politikos iniciatyvomis, kaip antai žaliuoju kursu ir skaitmenine darbotvarke.

Konkrečiai, vykdant žaliąjį kursą, priemonėmis, kurios taikomos produktams arba žaliavoms, kaip antai Kinijos ir Egipto kilmės stiklo pluošto medžiagos (naudojamos gaminant vėjo jėgainių mentes) ir Kinijos kilmės soliarinis stiklas (naudojamas gaminant saulės baterijų plokštes), svarbūs ES gaminami tvariosios energijos vertės grandinės elementai apsaugomi nuo nesažiningos prekybos praktikos. 2021 m. buvo nustatytos antidempingo priemonės Kinijos kilmės vėjo jėgainių bokštams, kurie taip pat yra svarbus produktas, atsižvelgiant į ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir CO₂ mažinimo tikslus. Komisija pabrėžė, kad, kaip teigia

kai kurie suinteresuotieji subjektai, investicijos į modernią gamybą, mokslinius tyrimus ir plėtrą netrukdo siekti atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų, o be jų Europos pramonė prarastų savo vietą pasaulinėse lenktynėse dėl technologinės lyderystės vėjo energijos srityje. Priemonėmis bus remiami Sąjungos vėjo jėgainių bokštų gamintojai ir skatinamas ekonomikos augimas, darbo vietų stabilumas, pajamos ir investicijos. Savo ruožtu tai turėtų pasitarnauti naudotojams, nes jie galės rinktis iš daugelio konkurencingų, stiprių ir finansiškai patikimų Sąjungos plieninių vėjo jėgainių bokštų gamintojų. Neišsprendus dėl nesąžiningo Kinijos importo atsirandančios konkurencijos klausimo, tai būtų neįmanoma. Komisija padarė išvadą, kad priemonėmis bus prisidedama prie vėjo energijos panaudojimo visoje Sąjungoje, nes bus sukurtos vienodos sąlygos, kuriomis visi ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant Kinijos gamintojus, galės sąžiningai konkuruoti.

Atsižvelgiant į ES skaitmeninę darbotvarkę, svarbios yra 2021 m. Kinijos kilmės optinių skaidulų importui nustatytos antidempingo priemonės. Optiniai skaiduliniai kabeliai naudojami kuriant sparčiuosius plačiajuosčius tinklus. Šie tinklai yra labai svarbūs siekiant padėti piliečiams, įmonėms ir viešiesiems subjektams visoje ES dirbti ir mokytis namuose, valdyti verslą arba teikti paslaugas. Atsižvelgiant į tai, kad vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos prioritetų yra aukštųjų technologijų plačiajuosčio ryšio infrastruktūros diegimas visoje ES, optiniai skaiduliniai kabeliai yra labai svarbūs šiomis aplinkybėmis, taip pat ES skaitmeniniam dešimtmečiui bei ES skaitmeniniam suverenumui. Kai kurios suinteresuotosios šalys tvirtino, kad dėl antidempingo priemonių padidėtų bendra tinklo projektų kaina. Tačiau Komisija nustatė, kad optinių skaidulinių kabelių kaina sudaro tik nedidelę visų tinklo projektų išlaidų dalį, todėl didelio poveikio neturėtų. Jeigu nebus imtasi priemonių, skirtų kovoti su nesąžininga Kinijos eksportuotojų prekybos praktika, gali kilti pavojus ES pramonės ateičiai, nes jos pelningumas ir investicijos toliau prastėtų. Atsižvelgiant į svarbų šio pramonės sektoriaus vaidmenį ES skaitmeninėje darbotvarkėje, labai svarbu užtikrinti, kad jis išliktų gyvybingas ir nesušilpnėtų dėl nesąžiningo importo ir nesąžiningos konkurencijos.

Reikėtų priminti, kad pagrįstai nustatytos priemonės netrukdo importui iš trečiųjų šalių sąžiningai konkuruoti Sąjungos rinkoje. Nors pripažįstama, kad nenustačius priemonių naudotojai, importuotojai, galutiniai vartotojai ir valstybių biudžetai trumpuoju laikotarpiu gali gauti naudos dėl pigesnių produktų, importas dempingo kaina Sąjungos gamintojus neišvengiamai išstumia iš Sąjungos rinkos. Ilgainiui dėl to prarandami vertingi tiekimo šaltiniai ir, nesant Sąjungos gamintojų konkurencijos, gali padidėti importo kainos. Tai savo ruožtu ardo ES pramonės pagrindą, kuriuo ji grindžia kitas politikos kryptis.

Todėl prekybos apsaugos priemonės padeda išlaikyti konkurencingą, patikimą ir finansiškai tvarią Sąjungos gamybą, nes atkuriamą sąžiningą konkurenciją. Be to, taikant subalansuotą ES požiūrį į priemones, apimančią mažesnio maitos taisyklės taikymą daugeliu atvejų ir Sąjungos interesų patikrinimą prieš nustatant priemones, užtikrinama, kad naudotojai ir toliau gaus naudos, galėdami rinktis iš daugelio tiekėjų.

IŠVADA

2021 m. ES ir toliau buvo sprendžiami pasaulinės prekybos uždaviniai, susiję su įprastos padėties atkūrimu po COVID-19 pandemijos. ES toliau saugojo ES verslą nuo nesąžiningos prekybos, griežtai taikydama prekybos apsaugos priemones. Šie veiksmai ne tik padėjo siekiant bendrą ES prekybos politikos tikslų, bet jais tai pat buvo netiesiogiai remiamos platesnės politikos iniciatyvos, kaip antai žaliasis kursas ir skaitmeninė darbotvarkė. Geresnė priemonių

stebėseną ir vykdymo užtikrinimą dar labiau sustiprino prekybos apsaugos vaidmenį, kuris ir toliau išlieka svarbus kuriant atsparesnę Europos verslą.